

Светски дан хране 2023.

Вода је живот, вода је храна!

Вода је неопходна за живот на Земљи. Она чини преко 50% наших тела. Иако покрива око 71% Земљине површине, само 2,5% воде је свеже, погодно за пиће, пољопривреду и индустријску употребу. Вода је покретачка снага за људе, за целу природу, али и за привреду. Слатка вода нам треба свима, треба нам за све, али она није неисцрпна. Полако, али готово извесно, ризикујемо да овај драгоцен ресурс доведемо до тачке без повратка.

Брз раст становништва, урбанизација, економски развој и климатске промене све више угрожавају водне ресурсе планете. Количина слатке воде по особи у протеклих неколико деценија опала је за 20%, а чак 2,4 милијарде људи данас живи у земљама са проблемом воде.

Додатно забрињава чињеница да се сама доступност и квалитет воде убрзано погоршавају због неодговорног коришћења и лошег управљања водним ресурсима, због прекомерне експлоатације подземних вода и због загађења. Примера ради, мочварна тла, која су биолошки најразноликија од свих екосистема, нестају брже од шума – 85% ових површина нестало је у последњих 300 година. Додатно је алармантан податак да се око 80% отпадних вода у природу враћа без претходног третмана, што продубљује спиралу свеукупног загађења животне средине и угрожавања ресурса наше планете. Чак 74% природних катастрофа од 2001. до 2018. било је повезано управо са водом, што представља директну последицу климатских промена

Глобално гледано, само на пољопривреду одлази чак 72% укупно расположиве слатке воде, а очекује се да ће потребе за водом само у овој области порастати за још 35% до 2050. године. Стога не чуди што се конкуренција за овај непроцењиви ресурс повећава те он постаје и све већи узрок сукоба.

Слоган који прати овогодишњу глобалну кампању гласи „**Вода је живот, вода је храна. Не оставимо никога иза себе**“, а за циљ има да подстакне осећај личне и колективне одговорности за опстанак воде на нашој планети, па самим тим и за опстанак свих нас.

Најмање што можемо да учинимо је да пођемо од себе, од својих свакодневних навика и поступака. Таквим малим помацима, сви заједно, тежимо унапређењу колективне свести и изградњи одговорног односа према води, али и свим другим драгоценим, а ограниченим ресурсима, који су нам дати на заједничко коришћење. Да пробамо:

- **Контролиши бацање хране – тако се штеди и вода!**
- **Више конзумирај намирнице биљног порекла – махунарке, житарице, сочиво– за њихову производњу је потребно мање воде!**
- **Не загађуј воду!**
- **Користи безбедне начине да воду искористиш поново!**

Светски дан хране један је од најважнијих датума у Календару јавног здравља. Обележава се од 1981. године, у преко 150 земаља света. За датум његовог обележавања, 16. октобар, симболично је узет дан када је давне 1945. године основана Светска организација за храну и пољопривреду (*Food and Agriculture Organisation – FAO*).

Здравствено-промотивне активности које се реализују поводом обележавања Октобра – месеца правилне исхране и Светског дана хране, традиционално су усмерене ка најмлађима. Њима се пружа прилика да своја знања о правилној исхрани обликују и изразе кроз слику и писану реч. Управо са тим циљем, и ове године је расписан традиционални ликовни и литерарни конкурс намењен предшколцима и ученицима основних школа, на тему **„Правилна исхрана чува твоје здравље“**. Овај конкурс је објављен у „Просветном прегледу“, а расписује га Институт за јавно здравље „Др Милан Јовановић Батут“, док га на регионалном нивоу спроводи мрежа института и завода за јавно здравље у сарадњи са предшколским и школским установама на својим територијама.

Као завршницу креативних здравствено-васпитних активности са најмлађима, Градски завод за јавно здравље традиционално, током друге половине октобра, организује изложбу најуспешнијих радова деце из београдских предшколских установа у Дечјем одељењу Библиотеке града Београда „Чика Јова Змај“.